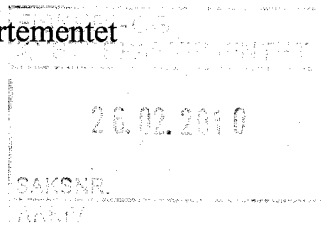

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118, Dep
0032 Oslo

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 25.02.2010
Vår ref.: 2009/1359 008
Deres ref.: 200600549-/RM
Saksbehandler: Hilde Skarra

Høringsuttalelse - Forskrift om tidsfrister i behandling av akvakultursøknader

Klima- og forurensningsdirektoratet er enig i at forvaltningens behandling av søknader om tillatelse til etablering og utvidelse av akvakulturanlegg skal skje effektivt og etter god forvaltningsskikk. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om det med hjemmel i akvakulturloven fastsettes bindende tidsfrister overfor andre myndigheter som skal ivareta ulike hensyn etter annet regelverk.

Forslaget fra Fiskeri – og kystdepartementet om fastsettelse av saksbehandlingsfrister vil få betydning for både fylkesmennenes og Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av akvakultursøknader etter forurensningsloven, og vil kunne få meget uheldige følger. Slik forslaget er utformet vil det føre til særbehandling av én bransje hos forurensningsmyndighetene. Prioritering av enkeltvedtak knyttet til akvakultursøknader vil gå på bekostning av andre viktige oppgaver hos fylkesmannen og Klima- og forurensningsdirektoratet. En hastebehandling av disse sakene vil også kunne medføre at forvaltningslovens krav til at en sak skal være tilstrekkelig opplyst før vedtak treffes, vanskelig kan oppfylles.

Med bakgrunn i dette går Klima- og forurensningsdirektoratet mot forslaget.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser til høringsbrev om forslaget til forskrift om tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader fra Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) datert 27. november 2009.

Forslaget om tidsfrister for saksbehandling vil gjelde for klarering av akvakulturlokaliteter etter tildelingsforskriften, men ikke for tildelingsrunder etter akvakulturloven. Hver enkelt søknad om etablering og utvidelser av oppdrettsanlegg må ha egen tillatelse med hjemme i forurensningsloven og slik vi oppfatter forskriftsforslaget

for KFD vil saksbehandlingsfristene som foreslås også gjelde for forurensningsmyndighetenes behandling av sakene etter forurensningsloven.

Fylkesmennene har myndighet til å fatte enkeltvedtak i søknader om akvakulturtillatelser etter forurensningsloven. Klima- og forurensningsdirektoratet er overordnet fylkesmannen og er klagemyndighet i disse sakene.

Klima- og forurensningsdirektoratet er enig i at behandling av søknader om lokaliteter til akvakultur etter akvakulturloven skal gjennomføres mest mulig effektivt, i tråd med god forvaltningsskikk. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om det med hjemmel i akvakulturloven kan fastsettes bindende regler om saksbehandlingsfrister for saker som behandles etter forurensningsloven. Vi er ikke kjent med andre regelverk hvor slike saksbehandlingsfrister er gitt i andre myndigheters regelverk og som betyr at én bransje skal prioriteres fremfor andre ved at det legges føringer for fylkesmennenes og Klima- og forurensningsdirektoratets saksbehandling etter forurensningsloven. Dette vil kunne få som konsekvens at akvakulturloven "overstyrer" forurensningsloven.

Vi har følgende kommentarer til forskriftsutkastet:

Forskjellsbehandling av søknader hos fylkesmannen

Akvakultursaker er bare én av mange arbeidsoppgaver som fylkesmannen er satt til å ivareta på forurensningsområdet. Klima- og forurensningsdirektoratet mener at det er svært uheldig at det fastsettes tidsfrister for saksbehandling av akvakultursaker uten at det blir sett i forhold til andre regelverk og arbeidsoppgaver. Klima- og forurensningsdirektoratet mener at akvakultursøknader skal behandles på lik linje med andre saker og næringer hvor fylkesmannen har myndighet.

Søknader om akvakultur kommer gjerne ujevnt fordelt i løpet av året. I perioder vil derfor en ekstra innsats på akvakultur påvirke andre saksfelt hos fylkesmannen. Klima- og forurensningsdirektoratet går i mot at behandling av akvakultursøknader etter det nye forslaget i perioder vil medføre at andre viktige oppgaver hos fylkesmannen må utsettes. Forslaget vil blant annet ha stor innvirkning på annet søknadsarbeid og fylkesmennenes planlegging og gjennomføring av tilsynsaktiviteter. Ressurssituasjonen på forurensningsområdet er i mange fylker svært vanskelig. Dette gjelder også i fylker med mye akvakulturvirksomhet. I perioder er det derfor nødvendig med lengre saksbehandlingstid etter forurensningsloven.

Arealplanlegging

Fylkesmannens vedtak kan ikke være i strid med kommunens arealplan. I flere kommuneplaner er det åpnet for akvakultur i områder som også har andre interesser (FFNFA-områder). I slike flerbruksområder kan motstridende interesser medføre arealkonflikter, og det kan være vanskelig for kommunen å prioritere. Et resultat av dette kan være at disse tilfellene må behandles som dispensasjonssaker etter plan- og bygningsloven. I slike saker vil trolig saksbehandlingen ta lenger tid enn de frister som forskriftsutkastet foreslår. Denne problemstillingen belyses ytterligere i

høringsuttalelsene fra Fylkesmannen i Rogaland, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Sogn- og Fjordane.

Kravet om komplette søknader er i utgangspunktet et godt forsøk på å gjøre saksbehandlingen av akvakultursøknader enklere for de ulike sektormyndigheter. Det blir hevdet i forslaget at søknadene vil sendes til sektormyndighetene på et tidlig tidspunkt i søknadsprosessen slik at planlegging av saksbehandling kan gjøres i god tid før tidsfristen begynner å løpe. Vi viser til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane sin uttalelse hvor det påpekes at i mange tilfeller er kommunens innspill eller andre innkomne merknader i saken viktige opplysninger som vil ha betydning for fylkesmannens vurderinger. I noen tilfeller kan disse sakene være vanskelig å vurdere.

Forholdet til forvaltningsloven

Etter forvaltningslovens § 17 skal saker være opplyst så godt som mulig før det treffes vedtak. Mange oppdrettssaker bringer med seg store interessekonflikter som vil kunne kreve en ekstra grundig saksbehandling. En begrenset saksbehandlingstid vil lett kunne medføre et brudd på denne bestemmelsen ved at avgjørelsene må treffes før alle nødvendige opplysninger i en sak er framkommet.

Klagesaksbehandling

I henhold til forslaget § 5 skal sektormyndighetene behandle klager i løpet av 12 uker etter at avgjørelsen er truffet og sende avgjørelsen til tildelingsmyndigheten. For Klima- og forurensningsdirektoratet vil en slik saksbehandlingsfrist føre til at akvakultursaker måtte bli prioritert slik at det går ut over andre viktige saksområder som søknadsbehandling og tilsyn med fastlandsindustri, saker om oljevirkosomhet m.v. og utredningsoppdrag med tidsfrister som er fastsatt av Miljøverndepartementet. Ut fra vår erfaring med klagesaker etter forurensningsloven vil en frist på 12 uker ikke være gjennomførbart.

Ved klager på fylkesmannens vedtak skal saken først vurderes på nytt av fylkesmannen før den blir sendt til Klima- og forurensningsdirektoratet dersom fylkesmannen opprettholder sitt vedtak. Dette betyr at fristen for klagesaksbehandling i Klima og forurensningsdirektoratet i realiteten vil bli mye kortere enn 12 uker. Også Klima- og forurensningsdirektoratet er bundet av kravet i forvaltningslovens § 17 om forsvarlig saksbehandling ved klagebehandlingen. I kompliserte saker vil det kunne oppstå behov for å innhente nye opplysninger, møter og befaringer med berørte parter osv., noe som vil gjøre det nokså umulig med en frist som foreslått. Vi ser også en tendens til at antallet klagesaker øker og at sakene er mer konfliktfylte.

Konklusjon

Klima- og forurensningsdirektoratet mener det rettslige grunnlaget for å fastsette tidsfrister etter akvakulturloven som skal ha betydning for behandling av søknader etter forurensningsloven er tvilsomt.

Forslaget til saksbehandlingsfrist vil ha som en konsekvens at en bransje gis særbehandling og gå på bekostning av andre viktige oppgaver som forurensnings-

myndighetene er satt til å ivareta. Det er en nokså klar oppfatning hos fylkesmennene og Klima- og forurensningsdirektoratet at konfliktnivået i forhold til andre interesser er økende ved nyetablering og utvidelser av oppdrettsanlegg. Det er rettet større fokus mot anleggenes miljøvirkninger enn det har vært tidligere. I lovverket er forholdet til vannmiljøet og føre-var prinsippet kommet sterkere til uttrykk slik dette fremgår av bl.a. vannforskriften og den nye naturmangfoldloven. Ut fra en samlet vurdering vil vi derfor sterkt fraråde forslaget som er lagt fram om egne saksbehandlingsfrister spesielt myntet på oppdrettsnæringen.

Med hilsen

Ellen Hambro
Direktør

Marit Kjeldby
Avdelingsdirektør

Kopi til:

Miljøverndepartementet
Direktoratet for naturforvaltning
Fylkesmannen i Østfold
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Vestfold
Fylkesmannen i Aust-Agder
Fylkesmannen i Vest-Agder
Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Finnmark
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Telemark